

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΓΚΟΥΣΤΑΒΟ ΜΟΝΤΑΝΑΡΟ

Η ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

Ο όνομά σας, παρακαλώ; ρώτησε ο υπάλληλος της δημαρχίας.

— 'Ελβίρα Ρανιέρι.

Ο υπάλληλος γράφει γρήγορα σ' ένα κατάστιχο. 'Επειτα, μ' ένα ευγενικό χαμόγελο, ρωτάει ακόμα:

— Γεννηθήκατε;...

— Στο Μιλάνο, στις 20 Μαΐου του 1900.

— Ένα όνομα, μά χρονολογία, μά πόλις... Κυτάζω ξιμίμονα την ώραία αυτή γυναίκα, προσπαθώντας να συγκεντρώσω τις αναμνήσεις μου. Μά ναί: είναι το ίδιο

στόμα, το ίδιο φωτεινό χαμόγελο, τα ίδια χρυσόξανθα μαλλιά. Είν' έκεινή! Δέν μπορεί παρά να είναι έκεινή!... 'Ο νους μου ξαναγυρίζει στά περασμένα, έδώ και δεκαπέντε χρόνια, και την ξαναβλέπω μικρή, χαριτωμένη μ' όμορφη, δπως ήταν τότε πού την έλαγα σπίτι, μ' όλη τη δύναμη της καρδιάς μου, όταν ήμουν ακόμα σχεδόν παιδί.

— 'Ο υπάλληλος τελειώνει το γράφημά του και λέει:

— Ξανατεράστε ύστερα από δύο ήμερες, κυρία, γιά να πάρετε το πιστοποιητικό πού μωδ ζητήσατε.

— Εύχαριστώ.

Με μά κίνησι φιλάρεσκη, ή ώραία γυναίκα τυλίγεται στην πολυτελή γούνα της και προχωρεί προς την έξοδο. 'Εγώ την ίδια στιγμή, χωρίς να διατάσω, την πλησιάζω.

— Με συγχωρήτε, κυρία μου... 'Αν δέν κάνω λάθος, είσατε ή κ. 'Ελβίρα Ρανιέρι;

— Μάλιστα, αλλά...

— Από τό Μιλάνο; 'Η κ. 'Ελβίρα Ρανιέρι από τό Μιλάνο;

— Κύριε, δέν καταλαβαίνω...

— Θα σάς εξηγήσω άμέσως. 'Α! δέν ξέρετε πόσο είμαι εύτυχιμένος! 'Επιτεράτε μου διως ακόμα μά έρώτησι: 'Εδώ και δεκαπέντε χρόνια, δέν καθόσατε από τρίτο πάτωμα ενός σπιτιού της οδού Σάντο-Μικέλε, στον άριθμό πέντε;

'Εκείνη με κυτάζει χαμογελώντας με περιέργεια, λιγάκι ταραγμένη από την τήση μου άκριβεια. Τό μέτωπό της μάλιστα ζαρώνει έλαφρά, σάν να προσπαθή να μαντέψη πούς είμαι. 'Επειτα μού λέει:

— Είν' αλήθεια. 'Εδώ και δεκαπέντε χρόνια καθόμουνα στην οδό Σάντο-Μικέλε. Περιέργον διως!... Πώς τό ξέρετε σεις;...

— Δέν με θυμάστε; 'Έχετε δίκιο. 'Εχουν περάσει τόσα χρόνια κ' είμαστε τότε τόσο μικροί... 'Εγώ όστόσο, δέν σάς ξέχασα. Δέν ξέχασα τη μικρούλα φίλη μου πού τη συναντούσα κάθε άπόγευμα στό σπίτι της κυρίας Μαρτίνας, της καλής μου θείας, όπου πήγαινα να βρή τις δύο εξαδέλφες μου. Δέν θυμάστε την Κλάρα και την Τρούλια; Μά έχετε δίκιο. 'Έχει περάσει τόσος καιρός από τότε! 'Η καλή κυρία Μαρτίνα, ή θεία μου, έχει πεθάνει, ή εξαδέλφες μου παντρεύτηκαν και ζούνε τώρα, ή μά στη Βενετία κ' ή άλλη στό Τριέστη. 'Η δεσποινίς 'Ελβίρα δ. μως φαίνεται, ότι δέν θυμάται τά παλιά εύτυχιμένα χρόνια. 'Ο καλός φίλος της όστόσο δέν την ξέχασε. Με θυμηθήκατε λοιπόν τώρα;

— 'Ω, ναί! Δέν είσατε δ... Της λέω άμέσως τ' όνομά μου, από φόβο μήπως δέν μπόρεσει να τό θυμηθή. Βλέπω διως, ότι ή παλιά μου φίλη δέν δείχνει τη χαρά και τόν ένθουσιασμό πού περιμένα. Κι' είχε τόσο δίκιο! 'Εχουν περάσει από τότε δεκαπέντε δλόκληρα χρόνια.

Μιλώντας σιγά-σιγά, βγήκαμε στό δρόμο. Μέσα στη χειμερινή διμάρη, πά τράμα περνούσαν κατάφωτα, γεμάτα κόσμο. Γύρω μας ξεπροβάλλανε παράξενες

οσιές πού χανόντουσαν πάλι μέσα στη γούρφα καταχνιά. Κοστά στό πεζοδρόμιο, μά πολυτελής λιμουζίνα, ή δική της, την περιμένα. 'Η 'Ελβίρα διατάζει πριν να περάση μέσα. 'Επειτα, με τη συνηθισμένη της χαρά, με προσκαλεί:

— Έρχεσθε να πάρετε ένα τσάι μαζί μου;

— Εύχαριστώ. Είσατε πάρα πολύ καλή.

Μπαίνουμε στό αυτοκίνητο, τό όποιο ξαναείαι άμέσως μέσα στην πυκνή διμάρη. 'Εγώ δέν της μιλώ πείά. Αύτή ή σιωπή μου δέν είνε και τόσο ευγενική, μά κ' εκείνη δέν μιλάει. Την ξαναβλέπω μικρή, δεκατεσσάρων χρόνων, με την άσπρη και μπλε ποδιά της, με τά ίδια σγουρά και χρυσόξανθα μαλλιά, γύρω από τό δροσερό κ' άγγελικό προσώπάκι της. Θυμάμαι την κριική άγάπη μου γι' αυτήν πού μ' έκανε τότε να ύπερέχω τόσες πιζρες, τις τρολλές ζήλιες μου, όταν εκείνη έδειχνε μεγαλύτερη προτίμησι σ' έναν άλλο σύντροφο της ηλικίας μας και τις άύπνες νύχτες πού περνούσα παίρνοντας κάθε φορά στό τέλος την άπόφασι να της έξομολογήθω τόν έρωτά μου. Πώς πέρασαν τόσα χρόνια! Συλλογίζομαι έπειτα τη σημερινή ζωή μου, τις καθημερινές στενοχώριες, τη μονότονη δουλειά, τη λίγη χαρά ή της καρδιάς μου!

'Η λιμουζίνα σταματάει μπροστά σ' ένα μέγαρο. Κατεβαίνουμε και περνάμε μά μεγάλη σιδερένια είσοδο με κρύσταλλα. 'Ανεβαίνουμε μά πλατειά σκάλα από άσπρο μάρμαρο και μπαίνουμε σ' ένα μοντέρνο και πολυτελέστατο σαλόνι.

— Κάντε μου τη χαρά να με περιμένετε μά στιγμή, φίλε μου, μού λέει ή 'Ελβίρα. Μού έπιτρέψετε, έλπίζω, να σάς λέω ακόμα φίλο μου...

— Σας παρακαλώ μάλιστα!

Μένω μόνος μου μέσα σ' όμορφο έκεινο σαλόνι. Παντού χαμηλές πολυθρόνες, κρύσταλλα και μικρά ανατολίτικα τραπέζια. Σε μά άκρη, ένα μεγάλο βελούδινο ντιβάν με πολλά, πάρα πολλά μεταξωτά μαξιλάρια.

Τι παράξενη πού είνε ή ζωή! Και πόσο τυχερός στάθηκα σήμερα! Να ξαναβρω, έτσι ξαφνικά, μέσα στά ύγρα και σκοτισμένα γραφεία της δημαρχίας, μά γυναίκα πού την έλα γνωρίσει όταν ήταν ακόμα κοριτσι και πού ήταν γιά μένα ή πρώτη κ' άλησιμόνητη αγάπη μου! Τι ήταν διως τώρα αύτή ή παλιά μου φίλη; Τι έκανε; Μυστήριο! Μά να, τό παλιό αίσθημα άνάδει πάλι μέσα στην καρδιά και με κάνει να νοιώθω γι' αυτήν μά μεγάλη τρυφερότητα. 'Η όμορφιά της έχει ώμοιάσει, έχει γίνει γλυκειά κ' έπιθυμητή. Τό πρόσωπό της είνε λιγάκι ώχρό από κάποιον κρυφό κ' άνεξήγητο πόνο, δίχως διως να έχη χάσει τη γοητεία του. Πόσο μ' άρέσει ή παιδική μου φίλη. 'Α! πόσο μ' άρέσει ή 'Ελβίρα, ή πρώτη αγάπη μου. Τό ξαναλέω αυτό πολλές φορές από μέσα μου και νοιώθω την καρδιά μου να ξεχειλίσει από έρωτα.

— Σας έκανα να με περιμένετε. Με συγχωρείτε, αγαπητέ μου φίλε. 'Η γυναίκες άφίνουν χαμμά φορά τους άνδρες να περιμένουν κ' όταν ακόμα δέν ύπάρχει κανένας λόγος...

— Μά δέν κατάλαβα ότι λείπατε. Σας έχω πάντα μέσα στην καρδιά μου...

— 'Ω! τι φιλοφρόνημα!

— Διόλου. Σας λέω την καρδία αλήθεια!

Μά μελαγχρονία καμαρέρα, μικρή και λεπτή σάν Γιαπωνέζα, φέρνει έναν άσημένιο δίσκο. Τόν άφίνει επάνω σ' ένα μικροσκοπικό τραπέζι, σερβίρει τό τσάι κ' έπειτα χάνεται άδούρδα, δπως ήθε.

— Λουπόν, μ' έγνωρίσατε ύστερα από τόσα χρόνια; με ρωτάει ή 'Ελβίρα.

— Δέν σάς ξέχασα ποτά...

— Και διως, είμαστε τότε παιδιά!

Και γελάει. Γελάει και με κυτάζει φιλάρεσκα, καθώς βουτάει στό τσάι της ένα μπασίτο.

— Παιδιά! Ναί, μά πού κα-

Παίρνω τη μικρούλα στα χέρια μου, τη σηκώνω ψηλά και τη φιλάω...

ταλάβαιναν τη ζωή. Παιδιά μοντέρνα.

— Μιλάτε για τον έναν σας ;
— Και για σας...
'Η 'Ελβίρα σκύβει το κεφάλι και δέν μου άπανταίε,
— Με θυμόσατε λοιπόν συχνά ; με ρωτάει ύστερ' από μι κρη σωτή.

— Σας θυμώμουν, όμως θυμάται κανείς τὰ πιο θμωφρα πράγματα που του έμειναν στη μνήμη από τὰ εύτυχισμένα παιδικά του χρόνια.
— Είνε τόσο εύγενικό αυτό που λέτε....
— Μά προ πάντων είνε αληθινό !

Τὰ φροτεινά μάτια της θαμπώνουν σαν νά σκορζούν. 'Η 'Ελβίρα δέν χαμογελάει πειά. Κι' Ξεφάρνα μου λέει με κάλιο διαταγί :
— 'Εδώ και λίγη ώρα σας είπα ψέμματα.

— Πότε ;
— 'Όταν σας είπα, ότι δέν θυμώμουν πειά τὰ περασμένα.
— 'Α ! Τὰ θυμόσατε λοιπόν ;

— Ναι, όλα. Τό παλιό σπίτι της οδού Σάντο-Μικέλε, την καλή κυρία Μαρτίνα, την χριότιμη φίλια σας και τό νόστιμο και μελαγχολικό πρόσωπό σας. Δέν ξεχάσα τίποτε.

'Η καρδιά μου τώρα χτυπάει δυνατά. Μου φαινόταν ότι ήσαν άρκετά εκείνα τὰ λόγια της, εκείνα τὰ λίγα ειλκρινή λόγια της, για νά ξεφαναίσουν τὰ δεκαπέντε χρόνια που μās έχόριζαν.

— Μά τότε, γιατί ; Γιατί είπατε ψέμματα ;
— Πούδς Ξερεί. 'Ισως γιατί ντροπέμουν. Μά κι' εγώ πολλές φορές θυμώμουν εκείνη την παιδική ζωή κι' όμολογώ, ότι έννοιωθα μι κερφή λίπη στην καρδιά μου. Δέν Ξερετε πόσο καλό μπορεί νά κάνει σέ μι γυναίκα η άνάμνησι ενός καλού παιδικού φίλου, όσο κι' άν είνε μάταιη κι' άνόφελη. 'Η ζωή μās γυναίκας είνε συχνά πικραμένη. θλιβερή, γεμάτη στενωφώρα και μελαγχολία.

Μαντεύω τον πόνο της και χωρίς νά θέλω, σαν για νά την παρηγορήσω, της σπρίγγω τό χέρι.

— 'Ελβίρα !
Δέν μου άπανταίε, μά και δέν τραβάει τό λεπτό και κάτασπρο γερόφι της. Κιπτάζει κι' άρηρημένα μάτια τό μικρό πρόνιο άμπαζού, που βρισκεται άνάμεσα μας, επάνω στό τραπέζι. Καταλαβαίνω, ότι συλλογίζεται κάλιο άγνωστο για μένα δογμα της ζωής της, που ίσως δέν θά τό μάθω ποτέ.

Τό τσίε έχει κινήσει ύψα στά κινέζικα φλιτζάνα. Νοιώθω, ότι κατά βάθος έχω κάποιο δικαίωμα σ' αυτή τη γυναίκα, που κάθεται άπέναντί μου, γιατί ήται η πρώτη, η μεγάλη άγάτη της ζωής μου. Νοιώθω, ότι μου άνήκει κάτι άν' αυτήν : η καρδιά της, που την Ξεκανα νά δοκιμάσω την χαρά και την εύτυχία του Ξερωτα. Θά ήθελα νά την παρηγορήσω, νά ματρώμω τον πόνο της, νά την φιλήσω στό μάτι, στό στόμα, στον κατάνεγο λαιμό της.

'Εξάφνα όμως άνοιγει ή πόρτα και μπαίνει ένα μικρό κοριτσάκι με φρονιτώτá μαύρα μαλλιά που τρέχει, άγχαλιάει την 'Ελβίρα και την φιλάει δυνατά στό πρόσωπο.

'Επειτα γυρίζει τό κοιλιόστιμο πρόσωπό της, με κιπτάει και μου λέει :

— Κακέ, που κάνεις τη μαμά μου νά κλαίη !
Τη μαμάς μου ! Δέν Ξερω γιατί αυτή η λέξι με πληγώνει κατάστηθα. 'Η 'Ελβίρα λοιπόν είνε μαμά ;

— Σηκώνομαι τότε και της δίνω τό χέρι μου.
— 'Όρεθινό, κυρία μου... Σας εύχαριστώ για τις άξέχαστες στιγμές που έπέρασα κοντά σας.

— Θά Ξανάρθετε ;
— Ναι ! Μά καταλαβαίνω ότι της λέω ψέμματα.

'Επειτα παίρνω τη μικρούλα στό χέρι μου, την σηκώνω ψηλά και την φιλώ στό γαλανά μάτι, που είνε όμοια με τὰ μάτια της μπέρδας της. 'Η 'Ελβίρα δέν είνε πειά δική μου. Δέν έχω τόφα τό δικαίωμα νά ταραξώ τη ζωή της. Καί φεύγω με την έντύπωση, ότι όνειρεύτηκα, πως είχα κάνει ένα μαγικό ταξείδι στό περασμένα, στό εύτυχισμένα χρόνια της πρώτης άγάτης μου.

ΓΚΟΥΣΤΑΒΟ ΜΟΝΤΑΝΑΡΟ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ
— Νά μιλάτε, νά γράφετε, νά ενεργείτε, νά σκέπτεσθε με τέτοια σοβαρότητα και προσοχή, σαν νά σας παρακολουθούν εκείνη τη στιγμή χίλιοι άρμυρες.

Μαντιμί ντέ Μοντεπαίν
— 'Η πιο άσυχώρητη άμαρτία είνε η σοβαρότης.
Τού 'Αγγλου συγγραφέως Ζάγκβιλ

— Οί μόνοι άνθρωποι που ήρθαν στον κόσμο άπληλαγμένοι από... συγγενολά, ήσαν ό 'Αδάμ και η Εύα. Χωρίς αυτό τό μεγάλο άγαθό, ό κήπος τους δέν θά ήταν ποτέ Παράδεισος.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Στη Γεωργική 'Εκθεση του Σικάγου, που διοργανώθηκε προ μηνός, μεταξύ των άλλων, Ξετέθη κι' ένα νέο είδος βενζιναρότρου, τό όποιο μπορεί, ένα άροτρί τή γη, νά έγχατιστά ταυτοχρόνως και ήλεκτρικά καλώδια, σέ βάθος μισού μέτρου, για τή θέρμανσι του κτήματος.

— Τά καλώδια αυτά καταλήγουν σέ μι ειδική ήλεκτρική συσκευή, από την όποία Ξελαστοέλλεται ήλεκτρικό ρεύμα κι' έτσι, θερμάνομενο τό άροτρίσμα, γίνεται εύφωρότερο σέ άπόδοσι γεωργικών προϊόντων.

— Σύμφωνα με μιά τελευταία στατιστική, κατά τον περασμένο χρόνο έγιναν στην 'Αγγλία 1.875 γάμοι νέων, ήλικίας κάτω των 17 έτών !

— 'Ο 'Αγγλικός νόμος, σημειώτεος, έπιτρέπει τον γάμο σέ άγόγια 14 έτών και σέ κορίτσια 12 έτών.

— Στη Βοστώνη της 'Αμερικης βρίζεται τό μεγαλύτερο και τελειότερο εργοστάσιο κατασκευής κοτυιών κονσερβών. Παράγει κάθε μέρα κοντά χωρητικότητος 125.000 τόννων.

— Τό Γραφείο Διεθνούς Κοινωνιολογίας της Χάγης, σέ μι τελευταία του άνακοίνωσι, άναφέρει, ότι η Γη έχει περίπου 2.000.000.000 κατοίκων. ένώ τό 1910 ό πληθυσμός της άνήρχετο μόνο σέ ένα δισεκατομύριο και 600 χιλιάδες κατοίκων.

— Ένας κοσμηματοπώλης του Λονδίνου άγόρασε προ ήμερών άντι 25.000 λιρών έναν περίφημο άδάμαντα, μεγέτους άγού κόττας και βάρους 285 καρατιών.

— 'Ο άδάμας αυτός άνευρέθη στό άδαμαντορυχείο του Μπάντ— Χάπ του Τρόνσβααλ.

— Κατά τον περασμένο χρόνο καταναλώθησαν στην 'Αμερική 150 δισεκατομύρια σιγαρέττα, για την κατασκευή των όποιων Ξεχρησιμοποίησαν 150.000.000 κιλά καπνού.

— Στά άρχεία της Σκότλαντ-Γιάρδ —της φημισμένης 'Αγγλικής Αστυνομίας— φηλάσσονται 725.000 άντίτυπα δακτυλιζών άποτυπωμάτων διαφόρων χωλοποιών.

— Τό 'Ιταλικό ύποβρύχιο 'Αλιέριε έσημείωσε προ ήμερών Ξεπυθί τό κόλλου της Γένουας πρωτοφανές ρεκόρ καταδύσεως.

— Τό ύποβρύχιο αυτό, τό όποιο έχει μήκος 64 μέτρων, κατόρθωσε νά καταδυθί σέ βάθος 95 μέτρων !

— Καταπληκτική είνε η παραγωγή των βιομηχανικών εργοστασίων του Βιρμινγχαμ της 'Αγγλίας.

— Τά εργοστάσια αυτά κατασκευάζουν μέσα σέ μι βδομάδα 16 έκατ. πένες, 500 έκατ. καορίά, 10 έκατ. κομπιά, 40 χιλ. σιδερένια κροβάττα, 200 έκατ. βελόνες και 6.435 χιλιομέτρων σιδερένιο και χαλιόδινο ύφαντα.

— Ένα Βελγικό Ξενοδοχείο ήτυον, για νά προσελκή περισσότερους πελάτες, έφηρσεως ένα πρωτότυπο τρόπο διαφημίσεως.

— Σέ ύσους καταλώνουν σ' αυτό, άδεται ός δώρον ένα Ξεγάρι παντοφλές εκ πεπεσμένου χάρτου, πολύ κομφές και τοποθετημένες μέσα σέ μι όμοια θήκη, η όποία φέρει την διαφήμισι του Ξενοδοχείου.

— 'Απ' όλες τις φυλές που κατοικούν στη Νέα 'Υόρκη, η πολυπληθέστερη είνε η 'Ισραηλιτική. 'Ο πληθυσμός των 'Εβραίων άνέρχεται σέ 3.714.000 κατοίκων.

— 'Ιδοίθηκε τελευταία στό Λονδίνο ένας Σύλλογος με την έπωνυμία «Τολυμής Πεταλούδες».

— 'Ο Σύλλογος αυτός άποτελείται από 'Αγγλίδες άεροπόρους και άοιμει 675 μέλη.

— Οί λαθρέμποροι των ναρκωτικών διαρκώς έρευνώσκουν και νέες μεθόδους : Οί τελωνοφύλακες της Μασσαλίας άνακάλιψαν προ ήμερών ένα κίβωπο μακαρονίων, που ήσαν παραγεμισμένα με... κοκαΐνη.

— Από τό δάση της 'Αμερικης και του Καναδά ύπολογίζεται ότι κόβονται καθημερινώς 325.000 δέντρα.

— Κατά τον περασμένο χρόνο, τό ύπουργείο 'Εργασίας της Γερμανίας Ξεέδοσε 17.402 διπλώματα εύρεσταχίας για διαφόρους έφευρέτας !

— Η 'Αμερικανική εταιρεία «Στάνταρ-Όιλ» Ξεάγει κάθε μήνα στό Ξεξωτερικό βενζίνην άξιας 135.000.000 δολλαριών.

— Η Γαλλία εισπράττει κάθε χρόνο από τό καζίνο του Μόντε-Κάρλο περίου 850.000.000 φράγκα.

— 'Απ' όλους τους διασημους άνθρώπους του κόσμου, τό περισσότερα γράμματα λαμβάνει καθημερινώς ό πολιγρηφής της Ουαλλίας.

— 'Υπολογίζεται ότι η ήμερησία άλληλογραφία του 'Αγγλου ποιγνητος φτάνει πολλές φορές τις 15—20 χιλιάδες έπιστολές !

— Πολλές εκκεντρικές 'Αμερικανίδες Ξεθέησαν τελευταία φορώντας κάλτσες από δέγμα κροκοδείλιου.